srijeda, 15. siječnja 2020.

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2020)0005

Europski zeleni plan

Rezolucija Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu (2019/2956(RSP))

(2021/C 270/01)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 28. studenoga 2018. naslovljenu „Čist planet za sve – Europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo” (COM(2018)0773) i temeljitu analizu u prilog toj komunikaciji,

— uzimajući u obzir Program djelovanja EU-a za okoliš do 2020. i njegovu viziju za 2050.,

— uzimajući u obzir Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) i njezin Kyotski protokol te Pariški sporazum,

— uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o biološkoj raznolikosti,

— uzimajući u obzir Program Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. i ciljeve održivog razvoja,

— uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za okoliš od 4. prosinca 2019. naslovljeno „Europski okoliš – stanje i izgledi 2020.”,

— uzimajući u obzir posebno izvješće Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) pod nazivom „Globalno zatopljenje od 1,5 °C”, njegovo peto izvješće o procjeni (AR5) i objedinjeno izvješće o toj temi, posebno izvješće o klimatskim promjenama i tlu te posebno izvješće o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena,

— uzimajući u obzir izvješće Programa UN-a za okoliš o razlici u emisijama 2019. objavljeno 26. studenoga 2019. i prvo sažeto izvješće tog programa o proizvodnji fosilnih goriva iz prosinca 2019. (izvješće o razlici u proizvodnji 2019.),

— uzimajući u obzir izvješće o globalnoj procjeni biološke raznolikosti i usluga ekosustava Međuvladine znanstveno-političke platforme o biološkoj raznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES) od 31. svibnja 2019.,

— uzimajući u obzir Globalne izglede za resurse 2019. Međunarodnog panela za resurse u sklopu Programa UN-a za okoliš,

— uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,

— uzimajući u obzir konvencije i preporuke Međunarodne organizacije rada,

— uzimajući u obzir revidiranu Europsku socijalnu povelju Vijeća Europe,

— uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava,

— uzimajući u obzir 26. sastanak Konferencije stranaka UNFCCC-a koji će se održati u studenome 2020. i činjenicu da sve stranke UNFCCC-a trebaju povećati svoje nacionalno utvrđene doprinose u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma,

— uzimajući u obzir 15. sastanak Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti (COP15), koji će se održati u listopadu 2020. u Kunmingu (Kina) i na kojem će stranke morati odlučiti o globalnom okviru za zaustavljanje gubitka biološke raznolikosti nakon 2020.,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2019. o klimatskim promjenama: Europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo u skladu s Pariškim sporazumom ([1]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. studenoga 2019. o klimatskoj i okolišnoj krizi ([2]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. studenoga 2019. o Konferenciji UN-a o klimatskim promjenama 2019. u Madridu u Španjolskoj (COP25) ([3]),

— uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 12. prosinca 2019.,

— uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,

A. budući da ova rezolucija predstavlja prvu opću reakciju Parlamenta na komunikaciju Komisije o europskom zelenom planu; budući da će Parlament pratiti napredak rada na zelenom planu i u skladu s tim iznositi detaljnija stajališta o specifičnim mjerama i političkim djelovanjima te će iskoristiti svoje pune zakonodavne ovlasti za preispitivanje i izmjenu svih prijedloga Komisije kako bi zajamčio da se njima podupiru svi ciljevi zelenog plana;

1. naglašava da su hitno potrebne ambiciozne mjere za borbu protiv klimatskih promjena i okolišnih izazova, za ograničavanje globalnog zatopljenja na 1,5 °C i izbjegavanje masovnog gubitka biološke raznolikosti; pozdravlja stoga komunikaciju Komisije naslovljenu „Europski zeleni plan”; dijeli predanost Komisije preobrazbi EU-a u zdravije, održivo, pošteno, pravedno i prosperitetno društvo s nultom neto stopom emisija stakleničkih plinova; poziva na to da se nužan prijelaz na klimatski neutralno društvo ostvari najkasnije do 2050. i da to postane europska priča o uspjehu;

2. naglašava da bi svi ljudi koji žive u Europi trebali imati temeljno pravo na siguran, čist, zdrav i održiv okoliš i na stabilnu klimu bez diskriminacije te da to pravo mora biti u potpunosti provedivo kroz ambiciozne politike i u okviru pravosudnog sustava na nacionalnoj razini i razini EU-a;

3. čvrsto vjeruje da bi se europskim zelenim planom trebao poticati integrirani i znanstveno utemeljen pristup te povezati svi sektori kako bi se uskladili i imali isti cilj; smatra da je integracija različitih politika u smjeru holističke vizije stvarna dodana vrijednost europskog zelenog plana i da bi je stoga trebalo jačati; smatra zeleni plan katalizatorom za uključivu i nediskriminirajuću društvenu tranziciju, a njegovi ključni ciljevi su klimatska neutralnost, zaštita okoliša, održiva uporaba resursa te zdravlje i kvaliteta života naših građana u granicama mogućnosti našeg planeta;

([1]) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0217.
([2]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0078.
([3]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0079.

srijeda, 15. siječnja 2020.

4. naglašava da bi zeleni plan trebao biti u središtu europske strategije za novi održivi rast, uz poštovanje mogućnosti našeg planeta, te za stvaranje gospodarskih prilika, poticanje ulaganja i otvaranje kvalitetnih radnih mjesta; smatra da će to koristiti europskim građanima i poduzećima i rezultirati modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem je gospodarski rast odvojen od globalnih emisija stakleničkih plinova EU-a, uporabe resursa i stvaranja otpada; naglašava da zeleni dogovor mora dovesti do društvenog napretka poboljšanjem dobrobiti svih i smanjenjem društvenih nejednakosti, gospodarskih neravnoteža između država članica te rodnih i generacijskih razlika; smatra da pravednom tranzicijom ne bi smjela biti zapostavljena nijedna osoba i nijedno mjesto te da bi trebalo voditi računa o socijalnim i ekonomskim nejednakostima;

5. smatra da bi UN-ovi ciljevi održivog razvoja trebali biti u središtu procesa izrade i provedbe politika EU-a kako bi EU promicao model ljudskog razvoja kompatibilan sa zdravim planetom; u tom pogledu naglašava činjenicu da europski zeleni plan mora objediniti socijalna prava, okolišni integritet, regionalnu koheziju, održivost i globalno konkurentne industrije otporne na buduće promjene, na dobrobit svih;

6. naglašava da cilj zelenog plana mora biti prosperitetno, pravedno, održivo i konkurentno gospodarstvo za sve u svim regijama Europe; smatra da bi se zelenim planom trebale stvoriti gospodarske prilike i pravednost među generacijama; ističe važnost poštovanja i jačanja socijalnog dijaloga na svim razinama i u svim sektorima kako bi se zajamčila pravedna tranzicija; naglašavaju potrebu za rodnom perspektivom u pogledu mjera i ciljeva u okviru zelenog plana, uključujući rodno osviještene politike i rodno osjetljive aktivnosti; ponovno ističe da se prijelaz na klimatski neutralno gospodarstvo i održivo društvo mora provoditi zajedno s provedbom europskog stupa socijalnih prava i zahtijeva da sve inicijative poduzete u okviru europskog zelenog plana budu u potpunosti usklađene s europskim stupom socijalnih prava;

7. naglašava da će za postizanje ciljeva Unije iz zelenog plana biti potrebno mobilizirati javna i privatna ulaganja te to smatra preduvjetom za uspjeh zelenog plana; smatra da EU mora pružiti dugoročnu sigurnost i regulatornu predvidivost za ulagače te odgovarajući financijski okvir, resurse i tržišne i fiskalne poticaje za uspješnu zelenu tranziciju u cilju pozitivne i održive socijalne, industrijske i ekonomske promjene; ponovno naglašava da bi europski zeleni plan trebao usmjeriti Europu prema dugoročnom održivom rastu, blagostanju i dobrobiti te pritom osigurati da se razvojem naših okolišnih, ekonomskih i socijalnih politika jamči pravedna tranzicija;

8. naglašava da globalni izazovi klimatskih promjena i degradacije okoliša zahtijevaju globalni odgovor; ističe da EU treba biti ambiciozan i potaknuti druge regije svijeta da djeluju u istom smjeru; ističe ulogu EU-a kao globalnog predvodnika u području okoliša i klimatskog djelovanja;

9. predlaže da sve mjere u okviru zelenog plana budu znanstveno utemeljene i baziraju se na holističkim procjenama učinka;

10. prepoznaje da kao institucija ima odgovornost smanjiti svoj ugljični otisak; predlaže donošenje vlastitih mjera za smanjenje emisija, uključujući zamjenu vozila iz svojeg voznog parka vozilima s nultom stopom emisija te hitno poziva sve države članice da se slože oko jedinstvenog sjedišta Europskog parlamenta;

Veće klimatske ambicije EU-a za 2030. i 2050.

11. smatra da će pravna obveza EU-a u pogledu klimatske neutralnosti najkasnije do 2050. biti moćan alat za mobilizaciju potrebnih društvenih, političkih, gospodarskih i tehnoloških snaga za tranziciju; snažno ističe da tranzicija predstavlja zajednički napor svih država članica te da svaka država članica mora doprinijeti provedbi klimatske neutralnosti u EU-u najkasnije do 2050.; poziva Komisiju da do ožujka 2020. podnese prijedlog europskog zakona o klimi;

12. poziva na donošenje ambicioznog zakona o klimi s pravno obvezujućim domaćim ciljem koji obuhvaća cijelo gospodarstvo za postizanje nulte neto stope emisija stakleničkih plinova najkasnije do 2050. te na prijelazne ciljeve EU-a za 2030. i 2040. koji bi trebali biti finalizirani u okviru tog zakona najkasnije do trenutka kada ga suzakonodavci donesu na temelju procjena učinka, kao i na snažan okvir za upravljanje; smatra da zakon o klimi mora biti tehnološki neutralan

i odražavati najbolje dostupne znanstvene činjenice radi ograničavanja globalnog zatopljenja na 1,5 °C te da bi se trebao ažurirati u skladu s razvojem pravnog okvira EU-a i ciklusom preispitivanja Pariškog sporazuma; smatra da se u zakon o klimi moraju uključiti i posebne komponente za prilagodbu klimatskim promjenama, i to tako da se od svih država članica traži da usvoje akcijske planove za prilagodbu;

13. poziva da se poveća cilj smanjenja domaćih emisija stakleničkih plinova EU-a do 2030. od 55 % u usporedbi s razinama iz 1990.; apelira na Komisiju da što prije podnese prijedlog u tu svrhu kako bi se Uniji omogućilo da usvoji taj cilj kao svoj ažurirani nacionalno utvrđen doprinos znatno prije konferencije COP26; nadalje, poziva da se taj cilj zatim uvrsti u europski zakon o klimi;

14. smatra da EU mora imati aktivnu ulogu i snažno vodstvo u pripremama za konferenciju COP26, na kojoj bi stranke trebale ojačati zajedničke obveze u području klime, koje bi odražavale najveću moguću razinu ambicija; imajući to na umu smatra da bi EU trebao što je prije moguće tijekom 2020. donijeti poboljšani nacionalno utvrđeni doprinos kako bi se druge zemlje koje nisu članice EU-a, posebno veliki zagađivači, potaknule da učine isto; u tom kontekstu ističe da je potrebno postići dogovor o povećanom nacionalno utvrđenom doprinosu znatno prije planiranog sastanka na vrhu EU-a i Kine u rujnu te sastanka na vrhu EU-a i Afrike;

15. svjestan je da države članice mogu imati različite putanje dekarbonizacije za postizanje klimatske neutralnosti najkasnije do 2050. na pošten i isplativ način s obzirom na to da zemlje imaju različita polazišta i resurse te da se neke kreću brže od drugih, ali da bi zelenu tranziciju trebalo pretvoriti u gospodarsku i socijalnu priliku za sve europske regije;

16. naglašava da će neto emisije morati biti smanjene na gotovo nulu u svim sektorima gospodarstva kako bi se zajednički doprinijelo cilju postizanja klimatske neutralnosti; poziva Komisiju da po potrebi predstavi prijedloge utemeljene na procjenama učinka u cilju revizije zakonodavnih mjera EU-a u području klime i energetike do lipnja 2021. kako bi se ostvarile povećane srednjoročne i dugoročne klimatske ambicije; poziva Komisiju da također iskoristi dodatni potencijal drugog postojećeg zakonodavstva EU-a kako bi se doprinijelo djelovanju u području klime, kao što su Direktiva o ekološkom dizajnu, zakonodavstvo EU-a o otpadu, mjere iz područja kružnog gospodarstva i Uredba o fluoriranim stakleničkim plinovima; ističe da prirodna rješenja mogu pomoći državama članicama da postignu svoje ciljeve u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova i biološke raznolikosti, no ustraje u tome da bi ona trebala biti dopuna smanjenju emisija stakleničkih plinova na izvoru;

17. smatra da novi i povećani ciljevi smanjenja emisija stakleničkih plinova zahtijevaju da sustav trgovanja emisijama (ETS) EU-a bude primjeren svrsi; poziva Komisiju da brzo revidira Direktivu o sustavu trgovanja emisijama, među ostalim usredotočujući se na linearan faktor smanjenja, pravila za dodjelu besplatnih emisijskih jedinica i moguću potrebu za donjom granicom cijene ugljika;

18. s obzirom na stalne globalne razlike u pogledu klimatskih ambicija, podržava namjeru Komisije da radi na mehanizmu za graničnu prilagodbu emisija ugljika koji je u skladu sa Svjetskom trgovinskom organizacijom; vidi razvoj takvog mehanizma kao dio šire strategije za konkurentno dekarbonizirano gospodarstvo EU-a koje podupire klimatske ambicije EU-a ali i osigurava jednake uvjete za sve; prima na znanje stajalište Komisije da bi takav mehanizam bio alternativa postojećim mjerama za izmještanje emisija ugljika u okviru ETS EU-a; naglašava da postojeće mjere koje se odnose na izmještanje emisija ugljika ne bi trebalo staviti izvan snage dok se ne uspostavi novi sustav i traži od Komisije da prije podnošenja bilo kakvih prijedloga provede temeljitu analizu različitih oblika koje mehanizam granične prilagodbe emisija ugljika može poprimiti prije revizije klimatskog zakonodavstva koja se očekuje u lipnju 2021.; nadalje, smatra da bi mehanizam granične prilagodbe emisija ugljika trebao zadržati gospodarske poticaje za uspješnu zelenu tranziciju i predvodnike u području klime te podupirati tržište za proizvode s niskim emisijama ugljika u EU-u i osigurati učinkovitu cijenu za emisije ugljika u EU-u te istodobno poticati određivanje cijena ugljika u drugim dijelovima svijeta; smatra da se njime moraju u obzir uzeti posebnosti svakog sektora te da bi se on mogao postupno uvoditi u odabrane sektore, uz izbjegavanje nepotrebnih dodatnih administrativnih troškova, posebno za europska mala i srednja poduzeća;

19. pozdravlja planirani prijedlog za preispitivanje Direktive o oporezivanju energije s obzirom na pitanja u vezi s okolišem kako bi se primijenilo načelo „onečišćivač plaća”, uzimajući istodobno u obzir nacionalne fiskalne politike i izbjegavajući sve veće nejednakosti;

srijeda, 15. siječnja 2020.

20. poziva na novu i ambiciozniju strategiju EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama; podsjeća da su potrebni veći napori u pogledu otpornosti na klimatske promjene, izgradnje otpornosti, sprečavanja i pripravnosti u EU-u i njegovim državama članicama; ističe da je potrebno mobilizirati javna i privatna ulaganja za prilagodbu te poziva na istinsku usklađenost politika u potrošnji EU-a kako bi se prilagodba i klimatska otpornost ocjenjivali kao ključni kriteriji u svim relevantnim financijskim sredstvima EU-a; istodobno smatra da sprečavanje katastrofa, pripravnost i odgovor trebaju biti snažan instrument solidarnosti s dostatnim resursima; poziva na dosljednu i dostatnu dodjelu sredstava iz proračuna EU-a te udruženih resursa za Mehanizam EU-a za civilnu zaštitu;

21. pozdravlja najavu da će Komisija pokrenuti europski sporazum o klimi; naglašava da europski sporazum o klimi mora okupiti građane, regije, lokalne zajednice, civilno društvo, poduzeća (uključujući MSP-ove) i sindikate kao aktivne sudionike u prijelazu za klimatsku neutralnost, i to na temelju istinskog dijaloga te transparentnih i participativnih procesa, među ostalim i pri osmišljavanju, provedbi i ocjenjivanju politika; smatra da je važno surađivati s dionicima iz energetski intenzivnih sektora i s relevantnim socijalnim partnerima, osobito poslodavcima, radnicima, nevladinim organizacijama i akademskom zajednicom, kako bi se doprinijelo pronalasku održivih rješenja u prelasku na ugljično neutralna gospodarstva;

Osiguravanje čiste, povoljne i sigurne energije

22. ističe središnju ulogu energije u prijelazu na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija stakleničkih plinova i pozdravlja namjeru Komisije da nastavi s dekarbonizacijom energetskog sustava kako bi EU postigao nultu neto stopu emisija najkasnije do 2050.; poziva na reviziju Direktive o obnovljivoj energiji u skladu s tom ambicijom te da se odrede obvezujući nacionalni ciljevi za svaku državu članicu; nadalje, pozdravlja činjenicu da je energetska učinkovitost prioritet; u tom kontekstu poziva Komisiju i države članice da prvo načelo energetske učinkovitosti implementiraju u sve sektore i politike, što je presudno za smanjenje energetske ovisnosti EU-a i emisija uzrokovanih proizvodnjom energije, uz istodobno osiguravanje lokalnih radnih mjesta u projektima obnove energetske učinkovitosti i smanjenje troškova građana za opskrbu energijom; poziva na reviziju Direktive o energetskoj učinkovitosti (EED) i Direktive o energetskoj učinkovitosti zgrada (EEBD) u skladu s većom ambicijom EU-a u pogledu klime te na jačanje njihove provedbe uz pomoć obvezujućih nacionalnih ciljeva, pri čemu se posebna pozornost mora posvetiti ugroženim građanima, istodobno uzimajući u obzir potrebu za ekonomskom predvidivosti za dotične sektore;

23. naglašava da je za ostvarenje ciljeva Pariškog sporazuma potrebna provedba na nacionalnoj razini i razini Unije; poziva države članice i Komisiju da osiguraju da su nacionalni energetski i klimatski planovi u potpunosti usklađeni s ciljevima Unije; podsjeća na nadležnost država članica da odlučuju o svojoj strukturi izvora energije u sklopu klimatskog i energetskog okvira EU-a;

24. ističe činjenicu da radi ostvarivanja ciljeva EU-a u pogledu klime i održivosti svi sektori moraju povećati razinu upotrebe energije iz obnovljivih izvora i postepeno ukinuti fosilna goriva; poziva na reviziju smjernica o TEN-E-u prije usvajanja sljedećeg popisa projekata od zajedničkog interesa (PCI) kako bi se zakonodavni okvir uskladio s prioritetom uvođenja pametnih mreža i kako bi se spriječila ovisnost o ugljično intenzivnim ulaganjima; ističe da je potrebno slijediti strateški pristup prema energetskim klasterima EU-a u cilju iskorištavanja najučinkovitijih ulaganja u obnovljive izvore energije; stoga pozdravlja najavu o strategiji za energiju vjetra na moru; smatra da bi se politikama EU-a posebno trebale povećati inovacije i uvođenje skladištenja obnovljive energije i čistog vodika; ističe da se mora osigurati da je upotreba izvora energije kao što je prirodni plin samo prijelazne naravi, s obzirom na cilj klimatske neutralnosti najkasnije do 2050. godine;

25. naglašava da je ključno osigurati energetsko tržište u Europi koje dobro funkcionira, koje je potpuno integrirano, konkurentno i usmjereno na potrošače; naglašava važnost prekograničnih veza za potpuno integrirano energetsko tržište; pozdravlja najavu da će Komisija do sredine 2020. predložiti mjere za pametnu integraciju te ističe da će daljnja integracija energetskog tržišta EU-a imati važnu ulogu u povećanju sigurnosti opskrbe energijom i ostvarenju gospodarstva s nultom neto stopom emisija stakleničkih plinova; u tom kontekstu naglašava da je potrebna Agencija za suradnju energetskih regulatora kako bi se ojačala i povećala regionalna suradnja među državama članicama;

26. inzistira na brzom ukidanju izravnih i neizravnih subvencija za fosilna goriva do 2020. u EU-u i svakoj državi članici;

27. pozdravlja najavljeni val obnove javnih i privatnih zgrada i potiče usredotočivanje na obnovu škola i bolnica, kao i socijalnih stanova i unajmljenog stambenog prostora, kako bi se pomoglo kućanstvima s niskim primanjima; naglašava potrebu za obnovom postojećih zgrada u zgrade gotovo nulte energije kako bi se postigla ugljična neutralnost najkasnije do 2050. godine; naglašava da građevinski sektor ima velik potencijal za uštedu energije i potencijal za proizvodnju obnovljive energije na licu mjesta, što može potaknuti zapošljavanje i pomoći malim i srednjim poduzećima da se šire; smatra da je pametan i napredan zakonodavni okvir od ključne važnosti; stoga pozdravlja prijedlog za smanjenje nacionalnih regulatornih prepreka na području obnove i reviziju Uredbe o građevnim proizvodima; traži strogu provedbu obveza država članica da obnove javne zgrade u skladu s Direktivom o energetskoj učinkovitosti; potiče promicanje drva u građevinarstvu te ekološkog građevinskog materijala;

28. ističe da energetska tranzicija mora biti socijalno održiva i ne smije pogoršavati energetsko siromaštvo te pozdravlja predanost Komisije u tom pogledu; smatra da zajednice koje se bore protiv energetskog siromaštva moraju raspolagati potrebnim alatima za sudjelovanje u zelenoj tranziciji kroz obrazovanje, savjetodavne usluge i poticanje dugoročnih ulaganja; poziva na ciljane aktivnosti u bliskoj suradnji s državama članicama i razmjenu najboljih praksi u cilju smanjenja energetskog siromaštva, istodobno podupirući jednak pristup instrumentima za financiranje obnove energetske učinkovitosti; vjeruje da troškove obnove energetske učinkovitosti ne bi trebala snositi kućanstva s niskim prihodima; nadalje ističe ulogu centraliziranog grijanja u pružanju cjenovno pristupačne energije;

29. općenito podržava ideju tržišnih mjera kao jednog od instrumenata za postizanje klimatskih ciljeva; međutim, izražava sumnju u pogledu potencijalnog uključivanja emisija iz zgrada u ETS EU-a jer bi se na taj način odgovornost prebacila iz sfere javnog djelovanja, što bi moglo dovesti do viših troškova u pogledu potrošnje energije za stanare i vlasnike nekretnina; smatra da su za sve takve mjere potrebne daljnje analize;

Mobilizacija industrije za čisto i kružno gospodarstvo

30. smatra da je prijelaz na modernu, klimatski neutralnu, resursno visoko učinkovitu i konkurentnu industrijsku bazu u EU-u najkasnije do 2050. ključan izazov i prilika te pozdravlja najavu Komisije da će u ožujku 2020. predstaviti novu industrijsku strategiju te strategiju za MSP-ove; naglašava da se industrijska konkurentnost i klimatska politika međusobno osnažuju i da će inovativna i klimatski neutralna reindustrijalizacija stvoriti lokalna radna mjesta i osigurati konkurentnost europskog gospodarstva;

31. naglašava da bi se industrijska strategija trebala usredotočiti na poticanje lanaca vrijednosti za gospodarski održive proizvode, procese i poslovne modele s ciljem postizanja klimatske neutralnosti, učinkovitosti resursa, načela kružnosti i netoksičnog okoliša, uz održavanje i razvoj međunarodne konkurentnosti i izbjegavanje premještanja europskih industrija; slaže se s Komisijom da su energetski intenzivne industrije poput proizvodnje čelika, kemikalija i cementa neophodne za europsko gospodarstvo te da su modernizacija i dekarbonizacija tih industrija ključni;

32. poziva Komisiju da zajamči gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju tranzicija, pridajući posebnu pozornost regijama u najnepovoljnijem položaju, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom (prvenstveno rudarskim regijama i područjima koja ovise o industrijama s visokim emisijama ugljika kao što su proizvodnja čelika), rijetko naseljenim područjima i ekološki ugroženim područjima;

33. naglašava da se u strategijama za industriju i MSP-ove moraju utvrditi jasni planovi za pružanje sveobuhvatnog skupa poticaja i mogućnosti financiranja za inovacije, uvođenje revolucionarnih tehnologija i nove održive poslovne modele te uklanjanje nepotrebnih regulatornih prepreka; poziva na potporu Unije za predvodnike u području klime i resursa preko tehnološki neutralnog pristupa koji je u skladu s najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama i dugoročnim ciljevima EU-a u području klime i okoliša; naglašava ulogu ekološki sigurnog hvatanja i skladištenja ugljika kako bi teška industrija bila klimatski neutralna u slučajevima kada ne postoje opcije izravnog smanjenja emisija;

34. podsjeća na temeljnu ulogu digitalnih tehnologija u pružanju potpore zelenoj tranziciji, primjerice poboljšanjem resursne i energetske učinkovitosti te boljim praćenjem okoliša, kao i klimatskim prednostima sveobuhvatne digitalizacije prijenosnih i distribucijskih mreža i pametnih aplikacija; smatra da bi se u industrijsku strategiju, kako je predloženo, trebali

uključiti zelena i digitalna transformacija te bi se trebali utvrditi ključni ciljevi i prepreke za potpuno iskorištavanje potencijala digitalnih tehnologija; poziva Komisiju da razvije strategije i financiranje za uvođenje inovativnih digitalnih tehnologija; istovremeno ističe važnost poboljšanja energetske učinkovitosti i uspješnosti kružnog gospodarstva samog digitalnog sektora te pozdravlja obveze Komisije u tom pogledu; poziva Komisiju da uspostavi metodologiju za praćenje i kvantificiranje sve većeg utjecaja digitalne tehnologije na okoliš, pri čemu se ne bi trebala stvoriti nepotrebna birokratska opterećenja;

35. ističe da industrijska strategija mora uzeti u obzir utjecaj na radnu snagu, kao i osposobljavanje, prekvalifikaciju i unapređenje vještina radnika; poziva Komisiju da pažljivo razmotri regionalnu dimenziju te strategije i da osigura da ni jedna regija ne bude zapostavljena; ustraje u tome da strategija mora uključivati socijalni dijalog u kojem su radnici u potpunosti uključeni;

36. poziva na uvođenje ambicioznog novog akcijskog plana za kružno gospodarstvo čiji cilj mora biti smanjenje ukupnog ekološkog otiska i uporabe resursa kad je riječ o proizvodnji i potrošnji u EU-u te pružanje snažnih poticaja za inovacije, održiva poduzeća i tržišta za klimatski neutralne i kružne proizvode, pri čemu ključni prioriteti moraju biti učinkovitost resursa, nulto onečišćenje i sprečavanje nastanka otpada; ističe snažne sinergije između klimatskih mjera i kružnog gospodarstva, posebno u energetski intenzivnim industrijama i onima s visokim razinama emisija ugljika; poziva na uspostavu cilja na razini EU-a za učinkovito korištenje resursima;

37. poziva Komisiju da za prioritetne sektore kao što su komercijalni otpad, tekstil, plastika, elektronika, građevinarstvo i hrana predloži ciljeve za odvojeno prikupljanje i smanjenje otpada te za njegovu ponovnu uporabu i recikliranje, kao i druge posebne mjere, poput proširene odgovornosti proizvođača; apelira na Komisiju da izradi mjere za potporu tržištu recikliranih materijala u Europi, uključujući zajedničke standarde kvalitete, te obvezne ciljeve za upotrebu oporabljenih materijala u prioritetnim sektorima gdje je to moguće; ističe važnost razvoja ciklusa netoksičnih materijala, povećanja zamjene posebno zabrinjavajućih tvari te promicanja istraživanja i inovacija u cilju razvoja netoksičnih proizvoda; poziva Komisiju da razmotri mjere za uvozne proizvode koji sadrže tvari ili komponente koje su zabranjene u EU-u te smatra da se oni ne bi smjeli ponovno uvesti na tržište EU-a u potrošačkim proizvodima preko aktivnosti recikliranja;

38. podupire političke mjere za održive proizvode, uključujući proširenje djelokruga ekološkog dizajna zakonodavstvom koje omogućuje trajnije proizvode koji se mogu popraviti, ponovno upotrijebiti i reciklirati, te snažan program rada za ekološki dizajn i označavanje od 2020. nadalje koji obuhvaća pametne telefone i ostalu informatičku opremu; poziva na donošenje zakonodavnih prijedloga o pravu na popravak, uklanjanju planiranog zastarijevanja i korištenju jedinstvenih punjača za mobilnu informatičku opremu; podržava planove Komisije za zakonodavne prijedloge kako bi se osigurao snažan, kružni i održivi lanac vrijednosti baterija za sve baterije te očekuje da će taj prijedlog uključivati barem mjere za ekološki dizajn, ciljeve za ponovnu uporabu i recikliranje te održivu i društveno odgovornu nabavu; naglašava potrebu za stvaranjem snažnog i održivog klastera za baterije i skladištenje u Europi; ističe potrebu za promicanjem lokalne potrošnje i proizvodnje temeljene na načelima odbijanja, smanjenja, ponovne uporabe, recikliranja i popravka, za suzbijanjem poslovnih strategija planiranog zastarijevanja u okviru kojih se proizvodi dizajniraju tako da kratko traju i da ih se mora zamijeniti, i za prilagođavanjem potrošnje ograničenjima planeta; smatra da su pravo na popravak i pravo na trajnu podršku za informatičke usluge nužni za postizanje održive potrošnje; poziva na to da se ta prava uvedu u zakonodavstvo EU-a;

39. apelira na Komisiju da dodatno pojača mjere EU-a protiv onečišćenja plastikom, posebno u morskom okolišu, te poziva na veća ograničenja za plastične proizvode za jednokratnu upotrebu i njihovu zamjenu; podupire izradu zakonodavstva kojim bi se riješilo pitanje prekomjernog pakiranja i osiguralo da nikakva ambalaža koja se ne može ponovno upotrijebiti ili reciklirati na gospodarski održiv način ne bude dopuštena na tržištu EU-a najkasnije do 2030., uz istodobno jamčenje sigurnosti opskrbe hranom; poziva na mjere za prekograničnu koordinaciju sustava povratne naknade za ambalažu; apelira na Komisiju da se na temeljit način uhvati u koštac s problemom mikroplastike, među ostalim provedbom sveobuhvatnog postupnog ukidanja namjerno dodane mikroplastike i uvođenjem novih mjera, uključujući regulatorne mjere, protiv nenamjernog ispuštanja plastike, na primjer iz tekstila, guma i plastičnih peleta; napominje da Komisija namjerava razviti regulatorni okvir za biorazgradivu i biološku plastiku; ističe potrebu za potpuno kružnim gospodarstvom u području plastike;

40. poziva na stvaranje jedinstvenog zelenog tržišta EU-a kako bi se povećala potražnja za održivim proizvodima s posebnim odredbama, kao što su širenje upotrebe zelene javne nabave; u tom pogledu pozdravlja obveze Komisije da predloži dodatne zakonodavne propise i smjernice o zelenoj javnoj nabavi; poziva institucije EU-a da služe kao primjer drugima; naglašava da je potrebno preispitati i revidirati pravila EU-a o javnoj nabavi kako bi se osigurali istinski jednaki uvjeti za poduzeća iz EU-a, posebno ona koja proizvode održive proizvode ili usluge, kao što su oni iz područja javnog prijevoza;

41. naglašava važnost osnaženih i dobro informiranih potrošača; poziva na donošenje mjera kojima će se potrošačima osigurati transparentne, usporedive i usklađene informacije o proizvodima, uključujući označivanje proizvoda, na temelju pouzdanih podataka i istraživanja potrošača, kako bi im se pomoglo da donose zdravije i održivije odluke te da budu informirani o trajnosti i mogućnosti popravka proizvoda i njihovu ekološkom otisku; naglašava da je potrebno potrošačima pružiti učinkovite, lako razumljive i provedive pravne lijekove kojima se u obzir uzimaju aspekti održivosti i prednost daje ponovnoj uporabi ili popravku, a ne odbacivanju proizvoda koji ne rade ispravno;

42. smatra da će obnovljivi materijali koji se temelje na održivim izvorima imati važnu ulogu u prijelazu na klimatski neutralno gospodarstvo te ističe potrebu za poticanjem ulaganja u razvoj održivog biogospodarstva u kojem se materijali s visokim udjelom iz fosilnih izvora zamjenjuju obnovljivim i biološkim materijalima, na primjer u zgradama, tekstilu, kemijskim proizvodima, ambalaži, brodogradnji i, kada se može zajamčiti održivost, proizvodnji energije; ističe da će se to morati učiniti na održiv način koji je u skladu s ekološkim ograničenjima; ističe potencijal biogospodarstva za stvaranje novih zelenih radnih mjesta, uključujući u ruralnim dijelovima EU-a, te za poticanje inovacija; poziva na pružanje potpore istraživanjima i inovacijama u području održivih rješenja biogospodarstva kojima se uzima u obzir potreba za zaštitom jedinstvene biološke raznolikosti i ekosustava; poziva na učinkovitu provedbu strategije EU-a za biogospodarstvo kao dijela europskog zelenog plana;

Brži prelazak na održivu i pametnu mobilnost

43. pozdravlja predstojeću strategiju za održivu i pametnu mobilnost te se slaže s Komisijom da će svi načini prijevoza (cestovni, željeznički, zrakoplovni i vodni prijevoz) morati doprinijeti dekarbonizaciji prometnog sektora u skladu s ciljem postizanja klimatski neutralnog gospodarstva, priznajući pritom da će to biti i izazov i prilika; podržava primjenu načela „onečišćivač plaća”; poziva na uspostavu dugoročne holističke strategije za pravednu tranziciju kojom bi se također uzeli u obzir doprinos prometnog sektora gospodarstvu EU-a te potreba za jamčenjem visoke razine pristupačne i dostupne prometne povezanosti, kao i socijalni aspekti i zaštita prava radnika;

44. pozdravlja prijedlog Komisije za poticanje multimodalnog prijevoza radi povećanja učinkovitosti i smanjenja emisija; no smatra da se multimodalnost najbolje može postići samo konkretnim zakonodavnim prijedlozima; pozdravlja namjeru Komisije da predloži mjere za povećanje međusobne povezanosti cesta, željeznice i unutarnjih plovnih putova, što će dovesti do stvarne promjene načina prijevoza; poziva na jačanje i podupiranje ulaganja u povezivost željezničkih mreža EU-a kako bi se na razini EU-a omogućio jednak pristup javnom željezničkom prijevozu te kako bi se on učinio privlačnijim; naglašava da je jedinstveni europski željeznički prostor preduvjet za promjenu načina prijevoza i poziva Komisiju da do kraja 2020. ponudi strategiju te nakon toga konkretne zakonodavne prijedloge kako bi se okončala fragmentacija unutarnjeg tržišta;

45. naglašava da je prijevoz vodnim putovima s nultom stopom emisija ključan za razvoj održivog multimodalnog prijevoza; apelira na Komisiju da razvije usklađeni okvir pravila EU-a za unutarnje plovne putove; traži od Komisije da se aktivno zalaže za intermodalnost koja uključuje unutarnje plovne putove, osobito prekogranično umrežavanje sustava nacionalnih plovnih putova, koji se moraju poboljšati;

46. ponavlja da se zahvaljujući jedinstvenom europskom nebu mogu smanjiti emisije iz zračnog prometa bez većih troškova, ali ono samo po sebi neće dovesti do znatnog smanjenja emisija iz zračnog prometa u skladu s dugoročnim ciljem EU-a; poziva na donošenje jasnog regulatornog plana za dekarbonizaciju zračnog prometa, koji će se temeljiti na tehnološkim rješenjima, infrastrukturi, zahtjevima za održiva alternativna goriva i učinkovitim operacijama, u kombinaciji s poticajima za promjenu načina prijevoza;

srijeda, 15. siječnja 2020.

47. pozdravlja prijedlog Komisije da preispita Direktivu o infrastrukturi za alternativna goriva i Uredbu o mreži TEN-T kako bi se ubrzalo uvođenje vozila i plovila s nultim i niskim emisijama; pozdravlja usredotočenost na povećanje infrastrukture za punjenje električnih vozila; međutim, poziva na izradu sveobuhvatnijeg plana gradske mobilnosti kako bi se smanjilo zagušenje i poboljšala mogućnost života u gradovima, na primjer potporom javnom prijevozu s nultim emisijama te biciklističkoj i pješačkoj infrastrukturi, posebno u gradskim područjima;

48. smatra da je ključno osigurati dostatna ulaganja u razvoj odgovarajuće infrastrukture za mobilnost s nultom stopom emisija te da svi relevantni fondovi EU-a (Instrument za povezivanje Europe, InvestEU itd.) i operacije kreditiranja Europske investicijske banke (EIB) u području prometa moraju biti prilagođeni tom cilju; poziva države članice da se obvežu na primjereno financiranje i ubrzaju provedbu inovativnih strategija, uvođenje infrastrukture za punjenje i alternativnih goriva; smatra da bi prihodi od poreza ili pristojbi na promet trebali biti namijenjeni za potporu tranziciji, čime bi ti troškovi bili društveno prihvatljiviji; pozdravlja prijedlog Komisije za razvoj pametnih sustava za upravljanje prometom i rješenja za „mobilnost kao uslugu", posebno u urbanim područjima; poziva Komisiju da podrži razvoj inovativnih aplikacija, novih tehnologija, novih poslovnih modela te novorazvijenih i inovativnih sustava mobilnosti diljem Europe; apelira na Komisiju da u raspravu o provedbi budućih politika mobilnosti na razini EU-a uključi gradove, koji imaju praktično iskustvo i znanja;

49. pozdravlja namjeru Komisije da u ETS uključi pomorski sektor; naglašava da bi se EU trebao zalagati za vrlo ambiciozno smanjenje emisija stakleničkih plinova u pomorskom sektoru, i na međunarodnoj razini i na razini EU-a, te da nijedna nova mjera EU-a ne bi trebala ugroziti međunarodnu konkurentnost brodova koji plove pod zastavom EU-a; smatra da bi mjere EU-a i međunarodne mjere trebale biti usklađene kako bi se izbjeglo stvaranje dvostrukih propisa za taj sektor te da se bilo kakvim djelovanjem ili izostankom djelovanja na globalnoj razini ne bi smjela ometati sposobnost EU-a da poduzima ambicioznije mjere unutar Unije; nadalje, ističe da su potrebne mjere uz pomoć kojih ćemo se udaljiti od upotrebe teškog loživog ulja, kao i hitna ulaganja u istraživanje novih tehnologija za dekarbonizaciju sektora pomorskog prometa te ulaganja u razvoj brodova s nultom stopom emisija i zelenih brodova;

50. podržava predložene mjere za smanjenje emisija u zrakoplovnom sektoru i jačanje ETS-a u skladu s klimatskim ambicijama EU-a, kao i postupno ukidanje besplatne dodjele emisijskih jedinica zračnim prijevoznicima za letove unutar EU-a; u isto vrijeme, poziva Komisiju i države članice da poduzmu sve što je u njihovoj moći kako bi se ojačao Program za neutralizaciju i smanjenje emisija ugljika za međunarodno zrakoplovstvo (CORSIA) te da podrže donošenje dugoročnog cilja smanjenja emisija iz zrakoplovstva od strane Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO), pri čemu će se štititi zakonodavna autonomija EU-a pri provedbi Direktive o ETS-u; ističe da su kao suzakonodavci Europski parlament i Vijeće jedine institucije koje mogu odlučivati o svim budućim izmjenama Direktive o ETS-u; ističe da bi eventualne izmjene Direktive o ETS-u trebale biti moguće samo pod uvjetom da su u skladu s obvezom EU-a u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu;

51. ističe da je važno zajamčiti jednake uvjete kada je riječ o različitim načinima prijevoza; stoga poziva Komisiju da iznese prijedloge za koordinirane mjere za ukidanje poreznih izuzeća za goriva u zrakoplovstvu i pomorskom sektoru u državama članicama u kontekstu revizije Direktive o oporezivanju energije, izbjegavajući pritom neželjene negativne ekološke, gospodarske ili društvene posljedice;

52. sa zanimanjem iščekuje predstojeće prijedloge Komisije za strože standardne vrijednosti u pogledu emisija onečišćujućih tvari za vozila s motorom s unutarnjim izgaranjem (Euro 7) i za revidirane standardne vrijednosti za emisije CO_2 za automobile i kombije, kao i kamione, čime će se od 2025. zajamčiti usmjerenost na mobilnost s nultom stopom emisija; poziva Komisiju da razvije metodologije za procjenu životnog ciklusa; podsjeća na zaključke dubinske analize kojom je popraćena komunikacija Komisije naslovljena „Čist planet za sve: Europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo" prema kojima će svi novi automobili stavljeni na tržište EU-a od 2040. morati biti bez emisija kako bi se ispunili scenariji za postizanje klimatske neutralnosti u 2050. te poziva na uspostavu dosljednog političkog okvira i programa prijelaza kako bi se pružila potpora takvom razvoju događaja; napominje da će biti potrebna revizija postojećih pravila kako bi zemlje predvodnice mogle primijeniti strože mjere na nacionalnoj razini, kada tako odluče države članice;

53. pozdravlja planove Komisije za rješavanje problema onečišćenja zraka uzrokovanog pomorskim i zračnim prijevozom, među kojima su reguliranje pristupa brodova koji najviše onečišćuju lukama EU-a te regulatorne mjere u cilju rješavanja problema onečišćenja s brodova na vezu u lukama; ističe važnost poticanja razvoja luka s nultima emisijama u kojima će se koristiti energija iz obnovljivih izvora; ističe da su uvođenje novih područja kontrole emisija, koja su predviđena Međunarodnom konvencijom o sprečavanju onečišćenja s brodova (MARPOL), i smanjenje brzine u pomorskom prometu značajna rješenja za smanjenje emisija koja se mogu jednostavno provesti;

54. prima na znanje planove Komisije o razmatranju proširenja europskog sustava trgovanja emisijama na emisije iz cestovnog prometa; odbacuje izravno uključivanje u ETS EU-a i uspostavu svih oblika paralelnih programa; snažno ističe da ni jedan sustav određivanja cijena ne bi trebao zamijeniti ili oslabiti postojeće ili buduće standarde CO_2 za automobile i kamione te dodatno opteretiti potrošače;

Od polja do stola: osmišljavanje pravednog i zdravog prehrambenog sustava koji je prihvatljiv za okoliš

55. pozdravlja prijedlog Komisije da 2020. predstavi strategiju „od polja do stola” u cilju postizanja održivije prehrambene politike objedinjavanjem napora za borbu protiv klimatskih promjena, zaštitu okoliša te očuvanje i obnovu biološke raznolikosti kako bi se zajamčilo da Europljani dobiju povoljnu, visokokvalitetnu i održivu hranu i istodobno omogućio pristojan život za poljoprivrednike i ribare i ribarice te osigurala konkurentnost poljoprivrednog sektora; smatra da bi zajednička poljoprivredna politika (ZPP) trebala biti potpuno u skladu s većim ambicijama EU-a u području klime i biološke raznolikosti; pozdravlja predanost Komisije tome da se osigura da europska hrana postane globalni standard za održivost; poziva Komisiju da strategiju „od polja do stola” iskoristi za izgradnju istinski dugoročne vizije za održive i konkurentne prehrambene sustave uz istodobno promicanje recipročnosti proizvodnih normi EU-a u trgovinskim sporazumima;

56. ističe da će održiva poljoprivreda i poljoprivrednici u EU-u imati važnu ulogu u rješavanju izazova europskog zelenog plana; ističe važnost europske poljoprivrede i njezinog potencijala za doprinošenje klimatskom djelovanju, kružnom gospodarstvu i većoj biološkoj raznolikosti te promicanju održive uporabe obnovljivih sirovina; naglašava da poljoprivrednici u EU-u moraju imati na raspolaganju potrebne instrumente za borbu protiv klimatskih promjena i prilagodbu njima, kao što su ulaganja u prijelaz na održivije poljoprivredne sustave; ističe da bi se strategijom „od polja do stola” trebalo ciljati na ambiciozno smanjenje emisija stakleničkih plinova u poljoprivrednom sektoru i smanjenje degradacije zemljišta;

57. ističe da je potrebno ojačati položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima; ističe da bi se trebalo pozabaviti pitanjem utjecaja zakonodavstva EU-a o tržišnom natjecanju na održivost lanca opskrbe hranom, na primjer borbom protiv nepoštenih trgovačkih praksi i nagrađivanjem proizvođača visokokvalitetne hrane koji stvaraju javno dobro kao što su bolji standardi za okoliš i dobrobit životinja, a koji se trenutačno ne odražavaju u dovoljnoj mjeri u cijenama izvan poljoprivrednih gospodarstava;

58. poziva na održivi ZPP kojim se poljoprivrednike aktivno podupire i potiče mjerama u okviru ZPP-a kako bi više doprinijeli koristima za klimu i okoliš i bolje se snalazili u slučaju nestabilnosti i kriza; traži od Komisije da analizira doprinos aktualnog prijedloga o reformi ZPP-a ispunjenju obveza EU-a u području zaštite okoliša, klime i biološke raznolikosti kako bi ga se u potpunosti uskladilo s ciljevima utvrđenima u europskom zelenom planu, uzimajući u obzir potrebu održavanja jednakih uvjeta za sve u Europi kako bi se omogućila snažna, otporna i održiva poljoprivredna proizvodnja; naglašava da strateški planovi u okviru ZPP-a moraju u potpunosti odražavati ambicije europskog zelenog plana i poziva Komisiju da zauzme čvrst stav po tom pitanju pri procjeni strateških planova, te da posebno provjeri ambicioznost i djelotvornost ekoloških programa država članica i pomno prati rezultate njihove provedbe; ističe važnost, u okviru novog modela ostvarivanja politika, ciljanog pristupa usmjerenog na rezultate, s većim pojednostavljenjima i transparentnošću u pogledu konkretnih rezultata i ciljeva kojima se ostvaruje dodana vrijednost; smatra da je potrebno pomoći poljoprivrednicima da prijeđu na održiviju poljoprivredu te u tu svrhu podupire osiguravanje proračuna za ZPP kojim se omogućuje postizanje svih njegovih ciljeva, uključujući ispunjavanje okolišnih ambicija EU-a;

srijeda, 15. siječnja 2020.

59. ponavlja da je smanjenje ovisnosti o pesticidima jedan od prioritetnih ciljeva održive poljoprivrede; u tom pogledu pozdravlja činjenicu da je Komisija preuzela obvezu da se pozabavi pitanjem utjecaja pesticida na okoliš i zdravlje te da znatno smanji upotrebu kemijskih pesticida te gnojiva i antibiotika, među ostalim i zakonodavnim mjerama; naglašava da bi strategija „od polja do stola" trebala uključivati obvezujuće ciljeve smanjenja opasnih pesticida; poziva na donošenje strategije EU-a za olakšavanje pristupa tržištu za znanstveno potkrijepljene održive alternative; poziva Komisiju da poduzme korake na temelju poziva koje je Parlament uputio u Rezoluciji od 16. siječnja 2019. o postupku Unije za odobravanje pesticida ([4]);

60. sa zabrinutošću primjećuje da su poljoprivreda, ribarstvo i proizvodnja hrane i dalje najveći uzrok gubitka kopnene i morske biološke raznolikosti; smatra da s gledišta sigurnosti opskrbe hranom gubitak oprašivača, uključujući pčele, posebno zabrinjava jer kulture koje ovise o oprašivačima imaju važnu ulogu u našoj prehrani; poziva Komisiju i države članice da hitno osiguraju potpuno usvajanje smjernica Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) za pčele iz 2013.te potiče države članice da usklade svoje ocjene pesticida s tim smjernicama;

61. naglašava da su potrebne pametne poljoprivredne tehnike i proizvodne metode kako bi se osiguralo dovoljno hrane bogate nutrijentima za rastuće stanovništvo i smanjio gubitak hrane i rasipanje hrane; potiče Komisiju i države članice da pojačaju djelovanja u cilju smanjenja rasipanja hrane i borbe protiv prijevara u vezi s hranom; poziva na to da se na razini EU-a postavi provedivi cilj smanjenja rasipanja hrane od 50 % do 2030. koji će se temeljiti na zajedničkoj metodologiji; ističe pozitivne učinke koje kratki lanci opskrbe hranom mogu imati u smanjenju rasipanja hrane;

62. ističe da bi zakonodavstvo o materijalima koji dolaze u dodir s hranom i maksimalnim razinama ostataka pesticida trebalo revidirati te da bi se ono trebalo temeljiti na najnovijim znanstvenim spoznajama; potiče Komisiju da zabrani prehrambene aditive koji su štetni za ljudsko zdravlje; podsjeća na ključnu ulogu zdrave hrane u smanjenju broja kardiovaskularnih bolesti, kao i oboljenja od raka; naglašava važnost uspostave pravnog okvira, uključujući mehanizme provedbe, kako bi se osiguralo da su uvezeni prehrambeni proizvodi u skladu s europskim standardima zaštite okoliša;

63. napominje da građani EU-a smatraju da bi „osiguravanje sigurne, zdrave i kvalitetne hrane" svim potrošačima trebao biti glavni prioritet ZPP-a i zajedničke ribarstvene politike (ZRP); smatra da se digitalnim sredstvima kojima se pružaju informacije mogu dopuniti, ali ne i zamijeniti informacije na oznaci; stoga pozdravlja namjeru Komisije da istraži nove načine za pružanje boljih informacija potrošačima; poziva Komisiju da razmotri poboljšanje označivanja hrane primjerice u pogledu označivanja hranjive vrijednosti, označivanja zemlje podrijetla određenih prehrambenih proizvoda, označivanje u pogledu zaštite okoliša i dobrobiti životinja, s ciljem izbjegavanja fragmentacije jedinstvenog tržišta i pružanja objektivnih, transparentnih i potrošačima prilagođenih informacija;

64. ističe da poljoprivreda može EU-u pomoći da smanji svoje emisije zahvaljujući održivim praksama, kao što su precizna poljoprivreda, ekološki uzgoj, agroekologija, agrošumarstvo, povećana dobrobit životinja i sprečavanje ljudskih i životinjskih bolesti, što uključuje održivo gospodarenje šumama, hvatanje ugljika te poboljšano upravljanje hranjivim tvarima, kako bi se pridonijelo ispunjavanju ciljeva europskog zelenog plana; ističe da je važno potaknuti poljoprivrednike da se okrenu prijelazu na metode kojima će se ostvariti veće koristi u pogledu klime, okoliša i biološke raznolikosti na pravedan, pravodoban i ekonomski održiv način; pozdravlja činjenicu da će se strategijom „od polja do stola" pozabaviti i pitanjem prednosti novih tehnologija, uključujući digitalizaciju, za poboljšanje učinkovitosti, upotrebe resursa i održivosti okoliša, uz istodobno donošenje gospodarskih koristi sektoru; ponovno poziva na provedbu sveobuhvatnog europskog strateškog plana proizvodnje i opskrbe bjelančevinama biljnog podrijetla, koji se temelji na održivom razvoju svih usjeva koji su prisutni u EU-u;

65. poziva Komisiju da u svoju strategiju „od polja do stola"uključi i proizvode iz ribarstva i akvakulture, kako bi se ojačao održivi lanac vrijednosti u sektoru ribarstva (od ribolova do potrošnje); prepoznaje je da sektor ribarstva ima potencijal doprinijeti ciljevima europskog zelenog plana; snažno ističe da taj sektor treba biti u skladu s ciljevima EU-a u pogledu okoliša, klime i održivosti, te sa znanošću; naglašava da je važno europskim ribarima zajamčiti odgovarajuću potporu u njihovu prijelazu na održive ribolovne aktivnosti; poziva Komisiju da iznese prijedlog za poboljšanje sljedivosti svih prehrambenih proizvoda iz mora, što uključuje i označivanje podrijetla za konzervirane riblje proizvode i odbijanje proizvoda kojima se nanosi šteta ili pretjerano iscrpljuje morski okoliš;

([4]) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0023.

66. smatra da je važno ojačati postojeće standarde u području dobrobiti životinja i, prema potrebi, razviti nove, na temelju novih znanstvenih saznanja, te pokrenuti postupke zbog povrede zbog sustavnih neusklađenosti u državama članicama kada je riječ primjeni i provedbi postojećeg zakonodavstva u području dobrobiti životinja; poziva Komisiju da bez nepotrebnog odgađanja predstavi novu strategiju za dobrobit životinja koja će otvoriti put prema Okvirnom zakonu o dobrobiti životinja i da zajamči da će se čuvstvena narav životinja uzimati u obzir u svim relevantnim politikama;

Očuvanje i obnova ekosustava i biološke raznolikosti

67. duboko žali zbog činjenice da Europa i svijet i dalje gube biološku raznolikost alarmantnom brzinom i da ne uspijevaju postići svoje trenutačne ciljeve, uključujući ciljeve iz Aichija, kojima se želi zaustaviti gubitak biološke raznolikosti; ističe da je potrebno očuvati i obnoviti biološku raznolikost te pozdravlja činjenicu da se Komisija obvezala predstaviti novu strategiju za biološku raznolikost do ožujka 2020., prije 15. konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti; naglašava da bi EU trebao zahtijevati ambiciozan i obvezujući globalni sporazum o okviru za biološku raznolikost za razdoblje nakon 2020. s jasnim i obvezujućim ciljevima u pogledu zaštićenih područja i u EU-u i u cijelom svijetu; smatra da je i u Uniji i na globalnoj razini ključno do 2030. zaustaviti i promijeniti smjer gubitka biološke raznolikosti, što uključuje i posebne mjere za europske prekomorske subjekte;

68. naglašava da strategija za biološku raznolikost za 2030. mora sadržavati ambiciozne i provedive pravne mjere i obvezujuće ciljeve za jačanje zaštite i obnove osjetljivih ekosustava, kao i sveobuhvatne mjere za rješavanje uzroka gubitka biološke raznolikosti; ističe da je važno povećati djelotvornost i veličinu mreža zaštićenih područja radi ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe njima te kako bi se omogućila obnova biološke raznolikosti; poziva Komisiju da u strategiju za biološku raznolikost uključi cilj postupnog prestanka korištenja opasnih kemikalija i da ona bude povezana sa strategijom za netoksičan okoliš; prima na znanje planove Komisije za utvrđivanje mjera za poboljšanje i obnovu oštećenih ekosustava te predlaganje plana za obnovu prirode; smatra da područja urbane zelene infrastrukture sa velikom biološkom raznolikosti pomažu u rješavanju problema onečišćenja zraka, buke, utjecaja klimatskih promjena, toplinskih valova, poplava i problema u vezi s javnim zdravljem; pozdravlja činjenicu da će Komisija iznijeti prijedloge za ozelenjivanje europskih gradova i za povećanje biološke raznolikosti u gradskim područjima;

69. naglašava da je usklađenost politika, i na razini EU-a i na nacionalnoj razini, ključna za uspješnu politiku zaštite prirode i biološke raznolikosti; kada je riječ o provedbi, smatra da je važno da države članice razmjenjuju najbolje prakse i iskustva; poziva Komisiju da pokrene postupke zbog povrede protiv država članica koje ne poštuju zakonodavstvo o zaštiti prirode; poziva Komisiju da ojača Direktivu o odgovornosti za okoliš u skladu s preporukama Europskog parlamenta iz njegove rezolucije od 26. listopada 2017.;

70. smatra da su uzroci gubitka biološke raznolikosti globalni i nisu ograničeni nacionalnim granicama; stoga podržava prijedlog Komisije o globalnom obvezujućem cilju zaštite i obnove biološke raznolikosti koji bi se trebao definirati na Konferenciji UN-a o biološkoj raznolikosti u listopadu 2020.; poziva Komisiju i države članice da udruže napore radi postizanja dogovora o ambicioznom globalnom cilju zaštićenih morskih i kopnenih područja;

71. podsjeća da su šume neophodne za naš planet i biološku raznolikost; pozdravlja namjeru Komisije da krene rješavati problem globalnog krčenja šuma i traži od nje da pojača svoje mjere; poziva Komisiju da bez odgode iznese prijedlog europskog pravnog okvira koji će se temeljiti na dužnoj pažnji kako bi se zajamčili održivi lanci opskrbe koji ne iziskuju krčenje šume za proizvode koji se stavljaju na tržište u EU-u, uz poseban naglasak na rješavanju glavnih uzroka krčenja šuma radi uvoznih proizvoda i poticanja uvoza koji ne uzrokuje krčenje šuma u inozemstvu;

72. poziva Komisiju da predstavi novu, ambicioznu strategiju EU-a za šume kako bi njome potvrdila važnu, višefunkcionalnu i sveobuhvatnu ulogu koju europske šume, taj sektor i održivo upravljanje šumama imaju u borbi protiv klimatskih promjena i gubitka biološke raznolikosti, uzimajući pri tome u obzir i društvene, gospodarske i ekološke aspekte; podsjeća na to da je potrebno poduzeti mjere za borbu protiv nezakonite sječe stabala u Europi; naglašava da bi cilj svih napora za pošumljavanje, ponovno pošumljavanje i obnovu trebalo biti poboljšanje biološke raznolikosti kao i skladištenja ugljika;

srijeda, 15. siječnja 2020.

73. naglašava da je glavni uzrok gubitka biološke raznolikosti nezakonita trgovina divljom faunom i florom; ističe da 2016. doneseni akcijski plan za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom istječe 2020. godine; poziva Komisiju na to da ga produlji, osnaži njegove odredbe i u potpunosti ih uključi strategiju za biološku raznolikost do 2030. te zajamči odgovarajuće financiranje; poziva Komisiju na to da suradnja s partnerskim zemljama bude ključni element u borbi protiv kriminala povezanog s divljom faunom i florom i smanjenja biološke raznolikosti;

74. prepoznaje ulogu plavog gospodarstva u borbi protiv klimatskih promjena; naglašava da plavo gospodarstvo, što obuhvaća obnovljivu energiju, turizam i industriju, mora biti istinski održivo jer upotreba morskih resursa izravno ili neizravno ovisi o dugoročnoj kvaliteti i otpornosti oceana; smatra da bi oceani trebali biti visoko na listi prioriteta europskog zelenog plana; potiče Komisiju da zelenom planu da i „plavu" dimenziju i da ta morska dimenzija bude u potpunosti integrirana kao ključni element zelenog plana te da se učinak oceana na ekosustav prepozna kroz „akcijski plan za oceane i akvakulturu" koji će uključivati konkretne mjere koje objedinjuju integriranu stratešku viziju o pitanjima pomorske politike kao što su promet, inovacije i znanje, bioraznolikost, plavo gospodarstvo, emisije, otpad i upravljanje;

75. smatra da bi cilj zajedničke ribarstvene politike (ZRP) trebao biti prestanak prelova i obnova ribljih stokova iznad najviših održivih prinosa, razvoj održivih sustava morske i slatkovodne akvakulture te uspostava djelotvornog i integriranog sustava upravljanja temeljenog na ekosustavu u kojem se uzimaju u obzir svi čimbenici koji utječu na riblje stokove i morski ekosustav, među kojima i klimatske promjene i onečišćenje; poziva Komisiju da iznese prijedlog revizije ZRP-a u tom pogledu;

76. ističe da je potrebno ulagati napore za očuvanje oceana i obale, i u pogledu ublažavanja klimatskih promjena i u pogledu prilagodbe njima, kako bi se zaštitili i obnovili morski i obalni ekosustavi, te poziva na to da se, kako bi se poboljšala zaštita oceana, u strategiji za biološku raznolikost za 2030. podnese prijedlog kojim se postavlja obvezujući cilj širenja mreže zaštićenih morskih područja na razini EU-a na najmanje 30 %; ističe da je potrebno povećati financijska sredstva i kapacitete kako bi se poboljšala znanja o moru u pogledu biološke raznolikosti, klime i onečišćenja, u cilju boljeg razumijevanja učinaka aktivnosti na morske ekosustave i stanje ribljih stokova i donošenja odgovarajućih akcijskih planova za prilagodbu i ublažavanje posljedica;

77. naglašava važnost poticanja uloge EU-a kao globalnog predvodnika u upravljanju oceanima, što se odnosi i na trgovinsku dimenziju, promicanjem usvajanja međunarodnog mehanizma u okviru Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora za zaštitu biološke raznolikosti i morskih ekosustava izvan područja nacionalne nadležnosti te politike nulte tolerancije na nezakoniti ribolov, što uključuje i zajedničku strategiju sa susjednim zemljama za sprečavanje i smanjenje onečišćenja; ističe da je potrebno pojačati doprinos EU-a UN-ovom programu „Desetljeće znanosti o oceanima za održivi razvoj", radi snaženja znanosti o oceanima i doprinosa ispunjavanju ciljeva održivog razvoja;

Cilj nulte stope onečišćenja za netoksični okoliš

78. pozdravlja planove Komisije da predstavi akcijski plan za nultu stopu onečišćenja zraka, vode i tla, kojim bi se također trebalo obuhvatiti pitanje zagađenja voda iz tla, koji bi trebao uključivati pojačan nadzor i koji bi trebao biti usmjeren na sprečavanje onečišćenja; žali zbog toga što je predstavljanje strategije za netoksični okoliš odgođeno i poziva Komisiju da što prije tijekom 2020. predstavi ambicioznu međusektorsku strategiju za netoksični okoliš kako bi se zajamčilo da su svi europski građani, uključujući potrošače, radnike i ugrožene skupine, adekvatno zaštićeni od štetnih tvari;

79. smatra da bi strategija za netoksični okoliš trebala ukloniti sve regulatorne nedorečenosti u zakonodavstvu EU-a u području kemikalija i učinkovito doprinijeti brzom zamjenjivanju posebno zabrinjavajućih tvari i drugih opasnih kemikalija, uključujući endokrine disruptore, neurotoksične tvari i imunotoksične tvari, kao i početi rješavati pitanje kombiniranih učinaka kemikalija, nanooblika tvari i izloženosti opasnim kemikalijama iz proizvoda; ponavlja da bi svaka eventualna zabrana tih kemikalija trebala uzeti u obzir sve aspekte održivosti; naglašava da je nužno jasno se obvezati na osiguranje sredstava za poboljšanje istraživanja sigurnijih alternativa te na promicanje zamjene štetnih kemikalija, čiste proizvodnje i održivih inovacija; naglašava potrebu za smanjenjem ispitivanja na životinjama u okviru procjene rizika te poziva da se povećaju napori i sredstva u tu svrhu;

80. poziva na ambiciozan zakonodavni prijedlog do lipnja 2020. za rješavanje pitanja endokrinih disruptora, posebno u kozmetičkim proizvodima, igračkama i materijalima koji dolaze u dodir s hranom, te na akcijski plan kojim će se pružiti sveobuhvatan okvir s ciljevima i rokovima za smanjenje izloženosti građana endokrinim disruptorima na najmanju moguću mjeru; ističe da se novim sveobuhvatnim okvirom za endokrine disruptore mora osigurati da se u obzir uzimaju učinci smjese i kombinirana izloženost;

81. poziva Komisiju da donese jasne zakonodavne mjere za rješavanje problema farmaceutskih proizvoda u okolišu, bilo zbog postupka proizvodnje, bilo zbog načina korištenja i odlaganja farmaceutskih proizvoda; sa zabrinutošću napominje da farmaceutski proizvodi doprinose antimikrobnoj otpornosti kada se kroz stajski gnoj ispuštaju u okoliš;

82. ističe da „akcijski plan nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla" mora predstavljati sveobuhvatnu i međusektorsku strategiju za zaštitu zdravlja građana od degradacije okoliša i onečišćenja; poziva Komisiju da poveća razinu zaštite kvalitete zraka u skladu sa najnovijim znanstvenim spoznajama i smjernicama Svjetske zdravstvene organizacije; poziva na bolje praćenje onečišćenja zraka u državama članicama primjenom čvrstih i usklađenih metoda mjerenja i omogućavanjem jednostavnog pristupa informacijama za europske građane; poziva na sveobuhvatno djelovanje protiv svih relevantnih onečišćujućih tvari kako bi se obnovile prirodne funkcije kopnenih i površinskih voda; naglašava da bi u reviziji Direktive o industrijskim emisijama naglasak trebao biti na sprečavanju onečišćenja, usklađenosti s politikama o kružnom gospodarstvu i dekarbonizaciji; povrh toga, poziva na reviziju Direktive Seveso;

Financiranje europskog zelenog plana i osiguravanje pravedne tranzicije

83. pozdravlja priznavanje znatnih financijskih potreba za postizanje ciljeva iznesenih u europskom zelenom planu; nadalje pozdravlja činjenicu da je u komunikaciji priznato da bi održivost trebala biti snažnije uključena u sve sektore; smatra da bi Komisija trebala predstaviti sveobuhvatan plan financiranja koji se temelji na koherentnom skupu prijedloga usmjerenih na poticanje javnih i privatnih ulaganja na svim razinama; smatra da je takav plan nužan kako bi se zadovoljile znatne potrebe za financiranjem i kako bi se osigurala dodatna ulaganja koja su potrebna za provedbu ciljeva europskog zelenog plana, koji znatno premašuju konzervativnu brojku od 260 milijardi EUR koju je navela Komisija, jer u tom iznosu na primjer nisu uzete u obzir potrebe za ulaganjem u prilagodbu na klimatske promjene i u druge okolišne izazove, kao što je biološka raznolikost, kao niti javna ulaganja koja su potreba za rješavanje socijalnih troškova; ističe da su troškovi temeljite dekarbonizacije sada znatno niži od troškova nastalih zbog posljedica klimatskih promjena;

84. podupire ideju da se planom za održiva ulaganja premosti investicijski jaz, doprinese financiranju tranzicije na ugljično neutralno gospodarstvo i osigura pravedna tranzicija u svim regijama EU-a; naglašava da bi u tom planu trebalo uzeti u obzir iskustva iz prijašnjih programa („Junckerov plan") i staviti poseban naglasak na uistinu dodatna ulaganja s europskom dodanom vrijednošću; poziva na koordinirano djelovanje za premošćivanje investicijskog jaza u cijelom EU-u, među ostalim iz proračuna EU-a, financiranjem EIB-a i drugih financijskih institucija te iz programa EU-a, primjerice kroz InvestEU;

85. pozdravlja novu politiku kreditiranja u području energije i novu strategiju za djelovanje u području klime i za održivost okoliša koje je Europska investicijska banka (EIB) usvojila 14. studenoga 2019. i smatra ih pozitivnim doprinosom postizanju ciljeva europskog zelenog plana; pozdravlja činjenicu da će EIB postati nova banka EU-a za borbu protiv klimatskih promjena, pri čemu bi do 2025. 50 % njegovih operacija trebalo biti posvećeno djelovanju u području klime i održivosti okoliša te bi do 2021. trebao prekinuti pružati potporu projektima povezanim s fosilnim gorivima, a do 2020. uskladiti sve svoje aktivnosti financiranja s načelima i ciljevima Pariškog sporazuma; potiče EIB na aktivnu ulogu u pružanju potpore projektima koji podupiru pravednu tranziciju, kao što su istraživanja, inovacije i digitalizacija, pristup MSP-ova financiranju te socijalna ulaganja i vještine; poziva da ulagačka politika ESB-a prioritetno omogući ciljano financiranje inicijativa zelenog plana, istovremeno vodeći računa o dodatnosti koju financijska sredstva ESB-a mogu pružiti u kombinaciji s drugim izvorima; naglašava da je koordinacija s drugim financijskim instrumentima ključna jer samo ESB ne može financirati sve inicijative europskog zelenog plana; pozdravlja nedavne izjave novoimenovane predsjednice Europske središnje banke (ESB) da bi ta institucija, i u svojoj monetarnoj ulozi i u ulozi bankovnog nadzora, trebala doprinositi borbi protiv klimatskih promjena; potiče Komisiju da u tom pogledu surađuje s ESB-om kako bi se osiguralo dosljedno djelovanje obećano u komunikaciji o europskom zelenom planu, ne dovodeći u pitanje mandat koji je ESB-u dodijeljen Ugovorima;

srijeda, 15. siječnja 2020.

86. ističe da se mora riješiti trenutačna neravnoteža na tržištu između slabe ponude i visoke potražnje održivih financijskih proizvoda; ponovno ističe ulogu održivog financiranja i smatra da je ključno da glavne međunarodne financijske institucije brzo uvedu i razviju održivo financiranje kako bi se zajamčila potpuna transparentnost stupnja održivosti financijskog sustava EU-a i kako bi se svjetsko gospodarstvo uspješno dekarboniziralo; ustraje u tome da je potrebno nadovezati se na uspjeh inicijative za održivo financiranje i naglašava potrebu za brzom provedbom Akcijskog plana EU-a za održivo financiranje, što obuhvaća i zelenu oznaku za financijske proizvode, standard za zelene obveznice i integraciju okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika u bonitetni okvir za banke, te pozdravlja uspostavu Međunarodne platforme za održivo financiranje;

87. naglašava da je potrebno pružiti potporu za pravednu tranziciju i pozdravlja obećanja Komisije u tom pogledu; smatra da će dobro osmišljen mehanizam za pravednu tranziciju, koji uključuje i Fond za pravednu tranziciju, biti važan instrument za olakšavanje te tranzicije i ispunjavanje ambicioznih klimatskih ciljeva uz istodobno rješavanje socijalnih učinaka; ističe da će pravilno financiranje tog instrumenta, uključujući dodatna proračunska sredstva, biti ključan element za uspješnu provedbu europskog zelenog plana; vjeruje da je pravedna tranzicija više od samog fonda, već je riječ o cjelovitom političkom pristupu koji se temelji na ulaganjima i kojim se mora zajamčiti da nitko neće biti izostavljen, te naglašava ulogu socijalnih politika država članica u tom kontekstu; smatra da taj mehanizam ne bi trebao biti tek neto prijenos sredstava nacionalnim vladama ili poduzećima, niti bi ga trebalo koristiti za plaćanje korporativnih obveza, već bi njime trebalo pružiti konkretnu pomoć radnicima u svim sektorima i zajednicama u EU-u koji su najviše pogođeni dekarbonizacijom, kao što su rudarske regije i regije s visokim emisijama ugljika, da provedu tranziciju na čisto gospodarstvo budućnosti, pri čemu ne bi smio imati odvraćajući učinak na proaktivne projekte i inicijative; smatra da bi se tim fondom trebalo, među ostalim, promicati usavršavanje i prekvalifikacija kako bi se radnici pripremili i prilagodili novim radnim izgledima, zahtjevima i vještinama i kako bi se poduprlo otvaranje visokokvalitetnih i održivih radnih mjesta; snažno ističe da financiranje pravedne tranzicije mora biti uvjetovano napretkom u pogledu konkretnih i obvezujućih planova dekarbonizacije u skladu s Pariškim sporazumom, posebno kada je riječ o postupnom prestanku korištenja ugljena i transformaciji gospodarskih regija s visokim emisijama ugljika; smatra da je važno osigurati odgovarajući okvir za praćenje kako bi se moglo pratiti kako države članice koriste ta financijska sredstva; ističe, međutim, da tranziciju ne možemo osigurati samo financijskim sredstvima i da je potrebna sveobuhvatna strategija EU-a koja se temelji na istinskom dijalogu i partnerstvu s uključenim građanima i zajednicama, uključujući sindikate;

88. ističe ključnu ulogu višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. za ostvarivanje europskog zelenog plana i hitnu potrebu za još jednim kvantnim skokom u političkim i financijskim naporima, što podrazumijeva među ostalim nova proračunska odobrena sredstva, kako bi se postigli njegovi ciljevi, kao i za pravednom tranzicijom na ugljično neutralno gospodarstvo koja će se temeljiti na najvišim kriterijima socijalne pravde tako da nitko nigdje ne bude izostavljen; očekuje da će proračunska sredstva tijekom sljedećeg razdoblja financijskog programiranja biti razmjerna toj ambiciji, naglašavajući pritom da bi smanjenje VFO-a očito predstavljalo korak unatrag;

89. poziva na uspostavu mehanizma kojim će se zajamčiti dobra koordinacija, usklađenost i dosljednost među svim raspoloživim politikama EU-a, instrumentima financiranja i ulaganjima, uključujući EIB, kako bi se izbjegla preklapanja i poboljšala sinergija, komplementarnost i dodatnost njihova financiranja i mobilizirala održiva privatna i javna ulaganja, čime bi se optimirala i integrirala financijska potpora za europski zeleni plan; u tom pogledu naglašava svoju potporu načelu uključivanja ciljeva u VFO kako bi se postigla usklađenost politika; smatra da borba protiv poreznih prijevara, utaje poreza, agresivnog poreznog planiranja i pranja novca ima važnu ulogu u postizanju ciljeva europskog zelenog plana i uspostavi pravednog društva i jakog gospodarstva;

90. poziva na uspostavu ambicioznog i obvezujućeg cilja potrošnje za bioraznolikost i cilja uključivanja klimatskih pitanja, koji će biti iznad razina ciljanih udjela potrošnje utvrđenih u privremenom izvješću Parlamenta o VFO-u, uključujući strogu i sveobuhvatnu metodologiju za definiranje i praćenje relevantnih rashoda povezanih s klimom i biološkom raznolikosti; traži od Komisije da zajamči da javna sredstva EU-a u okviru nijedne politike EU-a neće biti korištena u svrhu koja je protivna cilju Pariškog sporazuma i drugim ciljevima EU-a u području okoliša ili njegovim međunarodnim obvezama;

91. podržava uvođenje paketa ciljanih novih vlastitih sredstava koja odgovaraju ciljevima europskog zelenog plana i kojima se promiče i olakšava zelena i socijalno pravedna tranzicija, uključujući borbu protiv klimatskih promjena i zaštitu okoliša; prijedloge Komisije smatra početnom točkom u tom pogledu;

92. smatra da bi se u planiranoj reviziji pravila o državnim potporama trebali odraziti ciljevi europskog zelenog plana te bi se njome trebalo nastojati ojačati i pojednostaviti ulaganja u održiva rješenja kako bi se zajamčilo brzo postupno ukidanje izravnih i neizravnih subvencija za ugljen i fosilna goriva te pružile smjernice, koje će biti u potpunosti usklađene s ciljevima smanjenja stakleničkih plinova i zaštite okoliša, za nacionalna, regionalna i lokalna tijela, čija će uloga biti ključna u učinkovitoj i inovativnoj provedbi europskog zelenog plana; smatra da bi u reviziji trebalo predvidjeti nacionalnu potporu za strukturne promjene proizašle iz postupnog ukidanja ugljena na koju će se primjenjivati ista uvjetovanost kao i na Fond za pravednu tranziciju; naglašava da se takvom revizijom ne bi smio oslabjeti čvrst skup pravila EU-u o tržišnom natjecanju;

93. ističe da će znatan dio financijskih sredstava potrebnih za zeleni plan morati biti osiguran iz proračuna država članica; pozdravlja namjeru Komisije da surađuje s državama članicama na ekologizaciji nacionalnih proračuna; zabrinut je da bi budući model financiranja za zeleni plan mogao biti ugrožen ako u državama članicama ne bude postojala održiva fiskalna politika i stabilna financijska situacija; stoga poziva na uvođenje poticajnog okvira za javna održiva ulaganja kako bi se postigli ciljevi iz europskog zelenog plana, ali naglašava da se izabranim modelom financiranja ne smije ugroziti održivost javnog financiranja EU-a; ističe, međutim, da bi održiva ulaganja u okviru europskog zelenog plana trebala biti istinski dodatna ulaganja i da ne bi trebala rezultirati istiskivanjem tržišnog financiranja; u tom pogledu ističe mogućnost da se pri javnim i privatnim ulaganjima iskoristi okružje u kojem prevladavaju niske kamatne stope;

94. poziva na to da se transformativni program europskog zelenog plana odrazi u obnovljenom europskom semestru; naglašava da se europski semestar u svojem trenutačnom obliku ne smije razvodniti; smatra da bi se u postupak europskog semestra trebali uključiti ciljevi UN-a u pogledu održivog razvoja kako bi on postao pokretač promjena u smjeru održivog blagostanja za sve u Europi; stoga podržava daljnju integraciju socijalnih i okolišnih pokazatelja i ciljeva u semestar, pri čemu bi države članice trebale predstaviti nacionalne planove za njihovo postizanje; isto tako poziva Komisiju da pruži ocjenu usklađenosti proračuna država članica s ažuriranim klimatskim ciljevima EU-a;

Mobiliziranje istraživanja i poticanje inovacija

95. ističe da su vodeće svjetsko istraživanje i inovacije od ključne važnosti za budućnost Europe te su neophodni za postizanje naših ciljeva u području okoliša i klime, za jamčenje znanstveno utemeljene strategije za ostvarivanje ugljično neutralne Europe najkasnije do 2050. i za čistu tranziciju društva, uz istodobno jamčenje gospodarske konkurentnosti i blagostanja; pozdravlja činjenicu da Komisija ističe potrebu za radom u različitim sektorima i disciplinama; ističe da je u sve programe u okviru plana istraživanja i inovacija EU-a potrebno sustavno uključivati klimatska pitanja i da treba provjeravati otpornost tih programa na klimatske promjene; prima na znanje ulogu novih tehnologija u pružanju dodatnih koristi pri prijelazu na održivo gospodarstvo; potiče Komisiju i države članice da promiču istraživanja u području tehnologija prilagodbe;

96. naglašava važnost programa Obzor Europa za razdoblje 2021. – 2027. usmjerenog na zadaće, kojim se pruža prilika za uključivanje širokog spektra dionika, među ostalim i europskih građana, u rješavanje gorućeg globalnog izazova klimatskih promjena i za prijelaz na suradničke istraživačke i inovacijske prakse za ostvarivanje europskog zelenog plana; naglašava potrebu za zadržavanjem ambicioznog proračuna za program Obzor Europa u iznosu od 120 milijardi EUR u tekućim cijenama kako bi se riješili znatni inovacijski izazovi za tranziciju na klimatsku neutralnost, uzimajući u obzir činjenicu da bi najmanje 35 % proračuna programa Obzor Europa trebalo namijeniti ostvarenju klimatskih ciljeva; naglašava da bi se iz proračuna drugih fondova EU-a trebao namijeniti veći udio sredstva za istraživanje i inovacije u području čistih tehnologija; zahtijeva da Komisija maksimalno iskoristi mogućnosti koje proizlaze iz šireg inovacijskog okružja s obzirom na to da će mnoge ključne razvojne tehnologije biti presudne za postizanje klimatske neutralnosti do 2050.;

97. naglašava da EU mora održavati i dalje razvijati svoje vodeće civilne svemirske programe Copernicus i Galileo te Agenciju EU-a za svemirski program, koji pružaju vrijedan doprinos praćenju okoliša i prikupljanju podataka o okolišu; ističe da bi službe za klimatske promjene u okviru programa Copernicus trebale što prije postati u potpunosti operativne i time omogućiti stalan protok podataka potreban za poduzimanje mjera djelotvornog ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe njima;

srijeda, 15. siječnja 2020.

98. naglašava važnost jačanja prijenosa tehnologije i dijeljenja znanja u područjima ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe tim promjenama, zaštite i obnove biološke raznolikosti, učinkovitosti i cirkularnosti resursa te tehnologija s niskim i nultim emisijama ugljika, među ostalim i pri prikupljanju podataka za potporu ostvarivanju ciljeva europskog zelenog plana; ustraje u tome da je važno podupirati uvođenje na tržište jer je to ključan poticaj da se iznimna količina znanja u EU-u preobrazi u inovacije; smatra da je europski zeleni plan isto tako prilika za uspostavu poveznica među različitim uključenim sektorima, što bi trebalo rezultirati simbiotskim koristima; u tom pogledu smatra da nam biogospodarstvo daje priliku da stvorimo takve simbiotske koristi u različitim sektorima te da nadopunjuje kružno gospodarstvo;

99. ponavlja da bi se politikama EU-a trebala podupirati znanstvena izvrsnost i participativna znanost, jačati suradnja između akademske zajednice i industrije te promicati inovacije i donošenje politika koje se temelji na dokazima, uz istodobno poticanje međunarodne suradnje u tom području, uključujući olakšavanje razmjene dobrih praksi, kako bi se ojačale vještine povezane sa zelenom tranzicijom u novim profesijama koje ona donosi, u korist radnika, nastavnika i mladih; pozdravlja namjeru Komisije da ažurira Novi program vještina i Garanciju za mlade kako bi se poboljšala zapošljivost u zelenom gospodarstvu i potiče države članice da ulažu u sustave obrazovanja i osposobljavanja, uključujući i mjere povezane s strukovnim osposobljavanjem; smatra da je promicanje „zelene mobilnosti" u programu Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027. pitanje usklađenosti s ciljevima Komunikacije;

„Ne činiti štetu" – Uključivanje održivosti u sve politike EU-a

100. pozdravlja načelo „nenanošenja štete" i predanost Komisije da se pobrine za to da sve mjere EU-a pomažu EU-u u postizanju održive budućnosti i pravedne tranzicije, uključujući upotrebu alata za zelenu izradu proračuna, te da u skladu s time ažurira smjernice za bolju regulativu; inzistira na usklađenom pristupu provedbi Pariškog sporazuma, Konvencije o biološkoj raznolikosti i Programa održivog razvoja do 2030., i u unutarnjoj i u vanjskoj politici; potiče Komisiju da pomogne državama članicama u potpunoj i pravilnoj provedbi postojećeg i budućeg zakonodavstva u području klime i okoliša u državama članicama i da se pobrine za to da nepoštovanje propisa rezultira posljedicama;

101. naglašava ključnu ulogu načela predostrožnosti u usmjeravanju djelovanja EU-a u svim područjima politika, zajedno s načelom „nenanošenja štete", uz potpuno poštovanje načela usklađenosti politika; smatra da bi načelo predostrožnosti trebalo biti temelj svih mjera koje se poduzimaju u okviru europskog zelenog plana kako bi se doprinijelo zaštiti zdravlja i okoliša; ustraje u tome da EU pri predstavljanju prijedloga za pravedne i koordinirane mjere za suočavanje s klimatskim i ekološkim izazovima mora primijeniti načelo „onečišćivač plaća";

102. naglašava da je sve buduće zakonodavne prijedloge potrebno temeljiti na sveobuhvatnim procjenama učinka u kojima se utvrđuju socioekonomski, okolišni i zdravstveni učinci različitih opcija, uključujući ukupne klimatske i okolišne učinke te cijenu nedjelovanja, kao i učinke na međunarodnu konkurentnost poduzeća iz EU-a, među ostalim malih i srednjih poduzeća, te potrebu za izbjegavanjem istjecanja ugljika, učinke na različite države članice, regije i sektore, učinke na zapošljavanje te učinke na dugoročnu sigurnost ulaganja; ističe da je potrebno javnosti pokazati koristi svakog prijedloga te pritom osigurati usklađenost prijedloga s ciljevima smanjenja emisija stakleničkih plinova i s ciljem ograničavanja globalnog zagrijavanja na razinu ispod 1,5 °C te zajamčiti da ti prijedlozi ne doprinose gubitku biološke raznolikosti; pozdravlja činjenicu da će obrazloženje koje se prilaže svim zakonodavnim prijedlozima i delegiranim aktima sadržavati poseban odjeljak u kojemu se objašnjava na koji se način svakom inicijativom poštuje načelo „nenanošenja štete"; poziva da se to proširi i na provedbene akte i na mjere regulatornog postupka s kontrolom;

103. ponovno naglašava da je ključno osigurati da građani EU-a imaju stvaran pristup pravosuđu i dokumentima zajamčen Aarhuškom konvencijom stoga poziva Komisiju da se pobrine za to da EU poštuje Konvenciju i pozdravlja činjenicu da Komisija razmatra mogućnost revizije Aarhuške uredbe;

104. traži od Komisije da ispuni prvi scenarij iz dokumenta za razmatranje „Prema održivoj Europi do 2030.”, kao što je Parlament zatražio u svojoj rezoluciji od 14. ožujka 2019. pod nazivom „Godišnje strateško izvješće o provedbi i ostvarivanju ciljeva održivog razvoja” ([5]), u kojem se, među ostalim, zahtijeva da se načelo „održivost na prvom mjestu” uključi u programe za bolju izradu zakonodavstva EU-a i njegovih država članica;

105. naglašava da se u Osmom programu djelovanja za okoliš moraju odražavati ambicije predstavljene u okviru europskog zelenog plana te da on u potpunosti treba biti usklađen s provedbom ciljeva održivog razvoja te poticati njihovu provedbu;

106. ističe velik klimatski i okolišni otisak potrošnje EU-a u zemljama izvan EU-a; poziva Komisiju da utvrdi cilj smanjenja globalnog otiska potrošnje i proizvodnje EU-a, imajući na umu ograničenja planeta Zemlje; u tom pogledu pozdravlja namjeru Komisije da promiče održive lance opskrbe kako bi se povećale prednosti kružnog gospodarstva na nacionalnoj i globalnoj razini;

EU kao globalni predvodnik

107. ističe da EU, kao najveće jedinstveno tržište na svijetu, može odrediti standarde koji će se primjenjivati diljem globalnih lanaca vrijednosti i smatra da bi trebao ojačati svoje političke aktivnosti na temelju „diplomacije u okviru zelenog plana” i „klimatske diplomacije”; smatra da bi EU trebao potaknuti raspravu u drugim zemljama kako bi se povećale njihove ambicije u području klime, kao i povećati vlastitu razinu ambicije u pogledu utvrđivanja novih standarda za održivi rast te iskoristiti svoju gospodarsku važnost kako bi osigurao da međunarodni standardi budu barem u skladu s ciljevima EU-a u području okoliša i klime; ističe da EU ima ulogu u osiguravanju pravedne i uredne tranzicije u svim dijelovima svijeta, posebno u regijama koje uvelike ovise o fosilnim gorivima;

108. pozdravlja globalna klimatska kretanja poput pokreta „Petak za budućnost”, zahvaljujući kojima je klimatska kriza dovedena u središte javne rasprave i svijesti;

109. europski zeleni plan vidi kao priliku za jačanje europske javne rasprave; naglašava da je važno da građani, nacionalni i regionalni parlamenti, civilno društvo i dionici poput nevladinih organizacija, sindikata i poduzeća budu uključeni u izradu i provedbu europskog zelenog plana;

110. ističe da trgovina može biti važan alat za promicanje održivog razvoja i borbu protiv klimatskih promjena; smatra da bi se europskim zelenim planom trebalo osigurati da svi međunarodni sporazumi o trgovini i ulaganjima uključuju snažna, obvezujuća i provediva poglavlja o održivom razvoju koja između ostalog obuhvaćaju klimu i okoliš te kojima se u potpunosti poštuju međunarodne obveze, posebno Pariški sporazum, i pravila WTO-a; pozdravlja namjeru Komisije da poštovanje Pariškog sporazuma učini ključnim elementom svih budućih trgovinskih sporazuma i da se pobrine za to da sve kemikalije, materijali, hrana i ostali proizvodi koji se stavljaju na europsko tržište u potpunosti zadovoljavaju relevantne propise i norme EU-a;

111. smatra da činjenica da na konferenciji COP25 u Madridu nije bilo moguće postići konsenzus o višoj globalnoj razini ambicije u pogledu klime, kao i povlačenje SAD-a iz Pariškog sporazuma naglašavaju sve veću potrebu za vodstvom EU-a na svjetskoj razini te će zbog toga EU morati poboljšati svoju klimatsku i okolišnu diplomaciju i pojačati bilateralne angažmane s partnerskim zemljama, posebno uoči konferencija COP26 u Glasgowu i COP15 u Kunmingu u Kini; smatra da će konferencija COP26 biti ključan trenutak jer će se njome ili narušiti ili ojačati integritet Pariškog sporazuma;

112. pozdravlja naglasak na klimatskoj diplomaciji i ustraje u tome da EU, kako bi dobio potrebne rezultate, mora nastupati jedinstveno, osigurati dosljednost i usklađenost svih svojih politika i političkog ciklusa općenito, u skladu s načelom usklađenosti politika za održivi razvoj, te da mora pristupiti klimatskoj i okolišnoj diplomaciji EU-a na cjelovit način stvaranjem poveznica između klimatskih promjena, zaštite biološke raznolikosti, održivog razvoja, poljoprivrede, rješavanja sukoba, sigurnosti, migracija, ljudskih prava te humanitarnih i rodnih pitanja; ističe da bi sve vanjske aktivnosti EU-a trebale biti podvrgnute „zelenoj provjeri”;

([5]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0220.

srijeda, 15. siječnja 2020.

113. poziva Komisiju da u svojim naporima za promicanje EU-a kao predvodnika u međunarodnim pregovorima o klimi i biološkoj raznolikosti izradi konkretan akcijski plan za ispunjavanje obveza iz obnovljenog petogodišnjeg akcijskog plana za rodnu ravnopravnost donesenog na konferenciji COP25 (poboljšani program rada iz Lime), da promiče rodnu ravnopravnost u sklopu procesa UNFCCC-a i da uspostavi stalnu kontaktnu točku EU-a za rodnu ravnopravnost i klimatske promjene s dovoljnim proračunskim sredstvima za provedbu i praćenje klimatskih mjera u EU-u i na globalnoj razini kojima se u obzir uzima rodna ravnopravnost;

114. podsjeća da klimatske promjene ugrožavaju napredak u razvoju i smanjenju siromaštva te da bi milijuni osoba zbog njih do 2030. mogli ući u kategoriju krajnjeg siromaštva; ustraje, stoga, na tome da bi europski zeleni plan i provedba Programa održivog razvoja do 2030. trebali biti međusobno usko povezani;

115. ponavlja da je potrebno riješiti dramatične posljedice koje klimatske promjene imaju na dugoročni gospodarski razvoj zemalja u razvoju, posebno najslabije razvijenih zemalja i malih otočnih država u razvoju; smatra da zemlje koje su odgovorne za velike količine emisija CO_2, poput država članica EU-a, imaju moralnu dužnost pomoći zemljama u razvoju da se prilagode klimatskim promjenama; smatra da suradnja EU-a sa zemljama u razvoju treba integrirati klimatske strategije kao svoj ključan dio u okviru prilagođenog pristupa koji se temelji na potrebama, osigurati uključenost lokalnih i regionalnih dionika, uključujući vlade, privatni sektor i civilno društvo, te biti usklađena s nacionalnim planovima i strategijama za borbu protiv klimatskih promjena u partnerskim zemljama;

116. naglašava da bi EU trebao pružiti dodatnu financijsku i tehničku pomoć kako bi zemljama u razvoju pomogao u prelasku na zeleno gospodarstvo; posebno poziva EU da pojača svoje financiranje u području klime za zemlje u razvoju, posebno najslabije razvijene zemlje, male otočne države u razvoju i nestabilne zemlje, te da prednost da ulaganjima u izgradnju otpornosti, inovacije, prilagodbu i niskougljične tehnologije te klimatski prihvatljivu infrastrukturu kako bi te zemlje mogle reagirati na sve intenzivnije prirodne katastrofe; smatra da je potrebno uložiti više napora u pogledu razmjene znanja, izgradnje kapaciteta i prijenosa tehnologije u korist zemalja u razvoju;

117. naglašava da sveobuhvatna strategija za Afriku i budući sporazum o partnerstvu između AKP-a i EU-a predstavljaju jedinstvenu priliku za realizaciju vanjskih aspekata europskog zelenog plana, reviziju partnerstva EU-a sa zemljama u razvoju u pogledu klime i okoliša te usklađivanje politika EU-a s najnovijim međunarodnim obvezama;

118. podržava ambicije Komisije u cilju okončanja izvoza resursa od otpada iz EU-a i unaprjeđenja kružnoga gospodarstva diljem svijeta; poziva na uvođenje globalne zabrane plastike za jednokratnu upotrebu;

119. poziva Komisiju da preuzme inicijativu u pogledu međunarodnog sporazuma za borbu protiv širenja antimikrobne otpornosti i sve češćeg izbijanja zaraznih bolesti; poziva Komisiju i države članice da na odgovarajući način riješe pitanje opasnosti od nestašice lijekova;

o

o o

120. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.